

Vanhus- ja vammaisneuvostojen vuosiraportti 2021

HAL 03.05.2021 § 123
279/00.02.01/2021

Valmistelija

Osallisuus- ja asiakkuuspäällikkö Jussi Salminen

Asiakas- ja kuntalaisosallisuus voidaan jakaa kolmeen osaan; suoraan osallisuuteen, tieto-osallisuuteen ja edustukselliseen osallisuuteen. Edustuksellista osallisuutta organisaatiossa edustavat Soiten hallitus sekä niiden nimeämät neuvostot, joita ovat vanhus- ja vammaisneuvosto.

Sipilän hallituksen valmistelussa ollut maakunta- ja soteuudistus korosti osallisuuden merkitystä ja mahdollisti maakunnalliset neuvostot. Keski-Pohjanmaalla toteutettu sosiaali- ja terveystalouden yhdistäminen yhdeksi koko maakunnan kattavaksi integroiduksi sosiaali- ja terveystaloukselliseksi kannusti myös neuvostojen luontevaan perustamiseen. Neuvostoilla tavoiteltiin osallisuutta ja kansalaisvaikuttamista aivan uudella tavalla. Neuvostot maakunnallisina eivät ole lakisääteisiä tällä hetkellä, mutta sekä Sipilän hallituksen maakuntamallissa että nykyisen hallituksen hyvinvointialueissa ne tulisivat olemaan.

Neuvostojen tärkein tehtävä on olla tiedon, kokemuksen ja palautteen vaihtaja asiakkaiden, kuntien ja Soiten välillä. Neuvostot tekevät kehittämissuhteita ja antavat lausuntoja sekä auttavat toimi- ja palvelualueita kehittämään palveluja ja palveluprosesseja asiakaskeskeisesti. Tässä työssä ajankohtaisen tiedon saaminen on erityisen tärkeää. Molemmissa maakunnallisissa neuvostoissa hyödynnetään toimialuejohtajaa ja muita asiantuntijoita sekä tulevaisuudessa myös kokemusasiantuntijoita.

Maakunnalliset neuvostot on koottu nyt kaksi kertaa. Toisella kerralla hyödynnettiin valintaprosessissa ensimmäisen kerran kokemuksia ja tehtiin samanaikainen haku. Hakemuksia kahteen neuvostoon tuli kaikkiaan 35 ja kaikki halukkaat yhdistykset saatiin mukaan joko varsinaisella tai varapaikalla. Valintaprosessi oli osallistava, josta on saatu myönteistä palautetta.

Neuvostotyöskentelyn kehittämiseksi tehtiin kysely. Kysymykset koskivat neuvostojen valintamenettelyä, kokousjärjestelyjen onnistumista, kokouksissa käsiteltäviä asioita sekä kehittämissuhteita. Neuvostojen valintamenettely, kokousjärjestelyt ja kokouksissa käsiteltävät asiat saivat kiitosta. Kokouksissa käsiteltävät asiat koettiin tarpeellisiksi ja työskentely tuntui mielenkiintoiselta. Myös kutsutut asiantuntijat ovat tuoneet hyvin lisätietoa asioiden käsittelyyn. Kokemus puolestaan siitä, että voi vaikuttaa käsittelyyn tuleviin asioihin, käsiteltyjen asioiden eteenpäin vieminen sekä neuvostotyöskentelyn vaikutus organisaation palvelun kehittämiseksi ei saanut ihan niin hyvää keskiarvoa (mediaani 4 = samaa mieltä) kuin edelliset teemat (mediaani 5 = erittäin paljon samaa mieltä).

Pandemian tuomat kokoontumishaasteet ovat vieneet neuvostotyöskentelyn pääosin etänä tapahtuvaksi kokoustamiseksi. Tästä huolimatta sekä maakunnallinen vanhusneuvosto ja maakunnallinen vammaisneuvosto ovat kokoontuneet viisi kertaa. Pandemian helpottaessa tullaan järjestämään luonnollisesti myös fyysisiä kokouksia, mutta osa kokouksista on tarkoituksenmukaista pitää etänä maailman yksinkertaisesti muuttaessa muotoaan digitaaliseen suuntaan.

Liite A123, Vanhus- ja vammaisneuvostojen vuosiraportti

Toimitusjohtajan esitys	Soiten hallitus päättää keskustella neuvostojen vuosiraportista ja merkitsee sen tiedokseen.
Päätös	Merkittiin tiedoksi.